

Stømner-henrettelsen:

BLANK LØGN!

påstår lokale

HS-folk

Glåmdalen Parafyrin
KONGSVINGER
Kongsvinge
Telefon: 62 94

TIRSDAG 5. NOVEMBER 1996 - NR. 257 - UKE 45 - 71. ÅRGANG - LØSSALG KR. 1000

Likvidasjonen av Gustav Stømner

FRAM FRA GLEMSELEN

Likvidasjonen under krigen av Gustav Stømner fra Gatterud er et sentralt emne i den nye boka til forfatteren Egil Ulateig. Boka, som ble lansert i går, heter «Med rett til å drepe» og tar for seg historien til 136 personer som ble likvidert av norske motstandsbevegelser. Stømnersaken er et typisk eksempel på hvordan dette skjedde. Den illustrerer også hvordan det i all ettertid er lagt løk over hendingen. Mer enn 60 år etter har fortsatt ikke Gustav Stømners døde, Kari Dyrendal og Guri Stømner Johnsen, eller hans svigersønn, Arne Dyrendal fått noen offisiell forklaring på hva som egentlig skjedde. Hjemmefrontens henrettelser og Stømnersaken er tema i Brennpunkt i NRK1 i kveld.

Side 14

Musikkveteran Foran avgitt

SAKEN: Denne faksimilen viser hva som er saken: Egil Ulateig påstår i sin bok at en lokal bonde ble likvidert av hjemmestyrkene. FAKSIMILE AV GLÅMDALEN 5. NOVEMBER

KONGSVINGER: - Bare tull! Blank løgn! sier lokale motstandsfolk som var aktive under krigen, om Egil Ulateigs framstilling av Gustav Stømners likvidasjon i april dagene 1944.

Av Reidar Venberget

Denne saken har igjen vakt oppsikt, mer enn 50 år etterpå. Foranledningen nå er Egil Ulateigs bok «Med rett til å drepe». I den forteller han om milorg- og hjemmefrontstyrker som i løpet av de fem krigsårene skal ha henrettet minst 136 personer. Det er de navnene Ulateig i sitt arbeid har kommet fram til. Og av denne listen på 136 navngitte personer var det kanskje så mange som 55 regelrette likvidasjoner.

Ut fra det Ulateig skriver i sin bok, mener han at Stømner ble henrettet. Ifølge Ulateig ble Stømner torturert, for det viser obduksjonsrapporten.

Bare tull

- For noe tull! Det kan ikke foreligge noen slik obduksjonsrapport, for liket er ikke funnet, og da kan det umulig foreligge noen obduksjonsrapport heller, sier en som har godt kjennskap

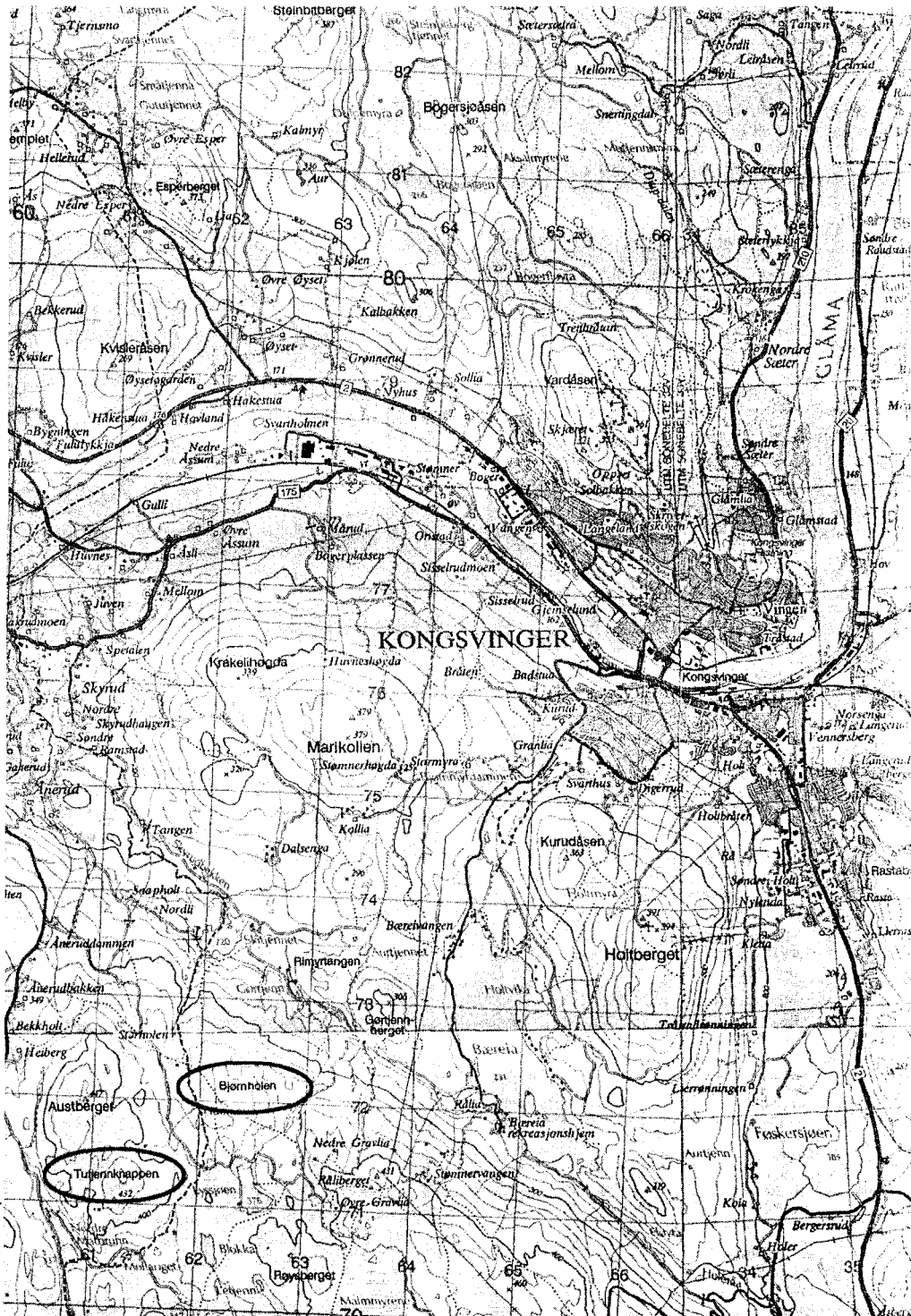
til saken. Ifølge Ulateig skal Stømner ha tilbudt seg å rømme over til Sverige og holde kjøft til krigen var over.

- Det stemmer ikke med mine opplysninger. Stømner ble tilbudt følge over til Sverige og internering i England, men avslo. Og hva skulle hjemmefrontfolkene gjøre? Det var krig. Nordmenn ble arrestert og torturert, sier en lokal motstandsperson.

Hemmelig

Ingen av dem Glåmdalen har snakket med, vil stå fram med navn, enn si bilde. Av de rundt 12 personene som var med og tok imot slippet i traktene ved Tutjernknappen, er det bare et par som fortsatt lever.

De som var med på likvidasjonen, stakk over til Sverige. En annen gruppe hentet liket og fikk det av veien. To av dem som var med, var senere samme år med på invasjonen i Finnmark og be-

KART: Dette kartet viser området der slippet fant sted ved Tutjernknappen. Våpnene ble gjemt i ei steinrygs ved Bjørnhølen. Se avmerkingene på kartet!

frilsen av vår nordligste landsdel. To andre havnet i den norske legasjonen, og de fleste kom tilbake etter frigjøringen og var med i hjemmestyrkene i Kongsvinger, der våpnene fra slippet ble brukt.

- Hele slippet ble reddet. Vi dro containerne på snøen og lagret dem ved Bjørnhølen. Jeg husker ennå at vi la

våpnene i ei steinrygs, og la stein over. Våpnene ble hentet og senere også fordelt, sier én av motstandsfolkene.

Ikke i krig

Egil Ulateig sier til Dagbladet at han ventet sterke negative reaksjoner. De er ikke uteblitt. Hans bok er

allerede blitt slaktet av historikeren og direktør Arnfinn Moland ved Hjemmefrontmuseet. Han har sagt at boka er et bestillingsverk, og det samme sier lokale motstandsfolk.

- Ulateig har god anledning til å skrive slike bøker og tillate seg å gå i detalj, fordi ingen med forståelse for saken

kan eller vil stå fram med tilsvaret.

Til Dagbladet sier Ulateig at folkerettslig sett var ikke Norge i krig i okkupasjonsårene, fordi det var under et tegn en kapitulasjonsavtale.